

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobkyně: **U. R.**, zastoupená JUDr. Anitou Pešulovou, advokátkou, sídlem Nuselská 499/132, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2019, č. j. OAM-83/ZA-ZA11-VL16-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 15. 7. 2020, č. j. 53 Az 12/2019 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobkyně podala dne 22. 1. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedla, že je ukrajinské státní příslušnosti, pravoslavného vyznání, je schopna se dorozumět ukrajinsky a rusky a nikdy nebyla politicky aktivní. Je vdaná a v osmém měsíci těhotenství. Na Ukrajině bydlela ve vesnici Čemerivci ve Chmelnické oblasti. O mezinárodní ochranu požádala, neboť se jim s manželem nepodařilo vyřídít pobyt jiným způsobem. Ukrajinu opustili, jelikož manžela chtěli povolat na vojnu.

[2] Během pohovoru (konaného dne 25. 1. 2019) žalobkyně doplnila, že v Čemerivci bydlela s manželem v bytě, který jí darovali rodiče. Před vycestováním nepracovala, neboť studovala. Ve vlasti neměla žádné potíže, stejně tak neměla problémy s vycestováním. Přestože do České republiky přicestovala na začátku prosince 2018, žádost o mezinárodní ochranu podala až dne 22. 1. 2019, neboť se s manželem nejprve pokoušeli získat pobyt jiným způsobem. Manžel si chtěl najít práci, což se mu nepodařilo. Žalobkyně uvedla, že je zdravá a ve 30. týdnu těhotenství. Na Ukrajině se jí dostávalo standardní lékařské péče. Rozhodla se vycestovat s manželem, neboť jsou rodina a nechtějí být rozděleni. Manžel dostával od roku 2016 až do roku 2018 předvolání na vojenskou správu, která však

nepřebíral, aby nemusel narukovat. Dle žalobkyně není pravda, že by se ukrajinská armáda profesionalizovala. Odvody pokračují každý rok na jaře i na podzim. Na Ukrajině žijí její rodiče, prarodiče a bratr. Návrat do země původu žalobkyně připustila pouze v situaci ukončení války. Situace na Ukrajině je podle ní bezpečná, avšak nestabilní. Může dojít k nečekanému předvolávání mužů do vojenské služby, nestabilní je taktéž zásobování potravinami. Ve městě žalobkynina bydliště fungují školy, nemocnice i služby, sama se tedy při návratu do vlasti ničeho neobává.

[3] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[4] Žalobu proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Krajský soud akceptoval závěr žalovaného, že důvody, pro něž podal žádost o mezinárodní ochranu manžel žalobkyně, se bude zabývat pouze v řízení o jeho žádosti. S odkazem na judikaturu Soudního dvoru Evropské unie konstatoval, že hrozba pronásledování či vážné újmy, které měl být dle tvrzení žalobkyně vystaven manžel, nedopadá na postavení žalobkyně a nevystavuje ji obdobné hrozbě pronásledování či vážné újmy. Žalobkyně v průběhu správního řízení uvedla, že jí na Ukrajině nic nehrozí, nikdy tam neměla žádné obtíže, pouze následuje manžela. Dle krajského soudu nelze žalovanému vytýkat, že v situaci, kdy dospěl k závěru, že žalobkyni objektivně v zemi původu nehrozí pronásledování, se nezabýval subjektivní stránkou věci. Z napadeného rozhodnutí rovněž vyplynulo, že žalovaný vzal v úvahu i těhotenství žalobkyně. K tomu krajský soud doplnil, že nesplňuje-li žadatelka hmotněprávní podmínky pro vznik nároku na mezinárodní ochranu, nelze jí mezinárodní ochranu přiznat, třebaže je zranitelnou osobou.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Dle stěžovatelky krajský soud porušil zásadu materiální pravdy a řádně se nevypořádal se všemi žalobními námitkami. Krajský soud pochybil, pokud převzal závěr žalovaného, že obavy z pronásledování ve smyslu zákona o azylu se týkaly pouze jejího manžela. Žalovaný měl posoudit, zda v případě nástupu mužů do armády jsou náležitě zajištěny těhotné ženy a rodiny s malými dětmi. Je zřejmé, že stěžovatelka sama se sice nemusela obávat nástupu do armády, avšak nelze zpochybnit fakt, že důsledky nástupu (stejně jako nenastoupení do armády a s tím související hrozící trest za porušení uvedené povinnosti) se stěžovatelky již dotknout mohly, a to v mnohem větší míře než v případě jejího manžela. Žalovaný a krajský soud se také přiklonili k závěru, že Ukrajina je již (s výjimkou východní část) považována za bezpečnou zemi. Tento závěr však stěžovatelka pokládala za příliš zobecňující, nezohledňující aktuální situaci.

[6] Žalovaný byl přesvědčen, že v řízení obstaral dostatek podkladů pro rozhodnutí, v němž podrobně rozvedl, z jakých důvodů stěžovatelce mezinárodní ochranu nepřiznal. Doplnil, že jeho úkolem je při posuzování azylové žádosti primárně hodnotit, zda byly naplněny azylově relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany v některé z jejích forem, přičemž obava stěžovatelčina manžela z výkonu vojenské služby mezi tyto důvody nepatří.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky (k výkladu tohoto pojmu srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Ačkoli usnesení, jímž se kasační stížnost odmítá pro nepřijatelnost, nemusí být odůvodněno (§ 104a odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění připojuje.

[8] Dle Nejvyššího správního soudu krajský soud v napadeném rozsudku vycházel z náležitě zjištěného skutkového stavu věci a řádně, dostatečně a srozumitelně se vypořádal s uplatněnými žalobními námitkami, byť některé z nich (např. namítané porušení zákonných ustanovení bez spojitosti s konkrétními skutkovými okolnostmi projednávané věci) byly formulovány velmi obecně, na samé hranici projednatelnosti. Obsahu uplatněných žalobních námitek odpovídá i rozsah a forma odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu. Z rozsudku je patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud za rozhodný, jak uvažil o pro věc podstatných skutečnostech, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností a proč považuje právní závěry stěžovatelky za nesprávné (srovnej např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). Pouhý nesouhlas stěžovatelky se závěry krajského soudu nezpůsobuje jejich nepřezkoumatelnost.

[9] K obavám stěžovatelky z povolání jejího manžela do armády (z důvodu výkonu základní vojenské služby), Nejvyšší správní soud odkazuje na ustálenou judikaturu, dle které odmítání povinné vojenské služby není samo o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, není-li spojeno s reálně projeveným politickým či náboženským přesvědčením (rozsudky ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, či ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015 - 23, či ze dne 25. 5. 2017, č. j. 10 Azs 79/2017 - 32). Branná povinnost je legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany. Ačkoli Nejvyšší správní soud vnímá, že možné povolání stěžovatelčina manžela do armády pro ni může představovat traumatizující záležitost, nejedná se o důvod, pro který by jí bylo možné udělit mezinárodní ochranu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2016, č. j. 10 Azs 198/2016 - 37, či ze dne 5. 1. 2017, č. j. 10 Azs 208/2016 - 47).

[10] Rovněž otázkou bezpečnostní situace na Ukrajině se Nejvyšší správní soud v rozhodovací činnosti opakovaně zabýval, a to např. v usnesení ze dne 27. 5. 2020, č. j. 2 Azs 8/2019 - 35. V řadě svých rozhodnutí Nejvyšší správní soud již dříve uvedl, že boje lokalizované pouze v určitých částech Ukrajiny nelze považovat za tzv. totální konflikt. Probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2020, č. j. 6 Azs 216/2020 - 22, ze dne 19. 8. 2020, č. j. 6 Azs 230/2020 - 24, či ze dne 18. 11. 2020, č. j. 8 Azs 75/2020 - 45).

V rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, č. 1840/2009 Sb. NSS, pak Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že „v případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.“

[11] Stěžovatelka uvedla jako poslední místo bydliště v zemi původu v obci Čemerivci v Chmelnické oblasti. Nepochází tedy přímo z Doněcké či Luhanské oblasti, která je boji zasažena. Konflikt je izolován pouze ve východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita v dotčených oblastech výrazně kolísá. Jak Nejvyšší správní soud též uvedl, „je všeobecně známo, že se konflikt nešíří do dalších jím dosud nezasazených oblastí“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2020, č. j. 2 Azs 382/2018 - 68). Chmelnickou oblast Ukrajiny Česká republika považuje za bezpečnou oblast (§ 2 bod 24 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb., vydané na základě zmocnění v § 86 odst. 4 zákona o azylu). Ostatně sama stěžovatelka vnímá situaci na Ukrajině jako bezpečnou, třebaže nestabilní, a zároveň uvedla, že se při návratu do země původu ničeho neobává.

[12] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na stěžovatelčiny námitky a Nejvyšší správní soud taktéž nezjistil, že by krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti je odůvodněn § 60 odst. 3 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu